

Verslui jau kuris laikas sparčiai žengiant skaitmeninių inovacijų keliu viešojo sektoriaus institucijos šias galimybes išnaudoja kur kas rečiau. Dažniausiai tai sąlygoja tam reikalingi papildomi finansiniai ištekliai ir rinkoje nedidelė tam reikiamų sprendimų pasiūla. Siekdama paskatinti inovacijų kūrėjų ir viešojo sektoriaus atstovų bendradarbiavimą, Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūroje (MITA) veikianti „GovTech laboratorija“ pernai pirmą kartą pakvietė pasinaudoti galimybe gauti finansavimą eksperimentiniam bendradarbiavimui – bandomiesiems viešojo sektoriaus technologijų projektams įsigyti.

Panevėžio plėtros agentūra į miestą pritraukė finansavimą dviem „GovTech“ projektams, tad inovatyvūs skaitmeniniai sprendimai bus diegiami ir Panevėžyje. Kokios naujovės jau netrukus išvys dienos šviesą?

Virtuali realybė supažindins su verslu

Panevėžys garsėja savo pramone – tai vienas svarbiausių regiono ekonomikos sektorių. Jo atvėrimas visuomenei gali sukurti išskirtinę nišą, kuri būtų patraukli turistams. Pramoninis turizmas pasaulyje vis labiau populiarėjanti kryptis, paskutiniaisiais metais aktyviai plėtotą ir Panevėžyje.

Mieste vykdomi pramoninio turizmo projektai neliko nepastebėti. Nacionalinės turizmo skatinimo agentūros „Keliauk Lietuvoje“ organizuojamuose rinkimuose „Lietuvos turizmo sėkmingiausi“ Panevėžys nominuotas kaip sėkmingiausia 2021 m. turizmo traukos vietovė. Iššūkis, kylantis plėtojant šią kryptį – turistams įdomūs, tačiau dėl saugumo ne visada galimi fiziniai apsilankymai pramonės įmonėse. Todėl kuriamas alternatyvą jiems siūlantis žaidimas, virtualios realybės pagalba leidžiantis susipažinti su pasirinktų Panevėžio pramonės įmonių gamybos procesais.

Projektų konkurse šiam iššūkiui spręsti dalyvavo net 7 Lietuvos įmonės. Geriausią, komisijos nuomone, iššūkio – „Miesto pramonė – atvira ir moksleiviams, ir turistams“ sprendimą pasiūlė virtualios realybės sprendimų kūrėjai – UAB „Iron cat“.

„Žaidimui žaisti bus naudojami virtualios realybės akiniai. Tai speciali įranga, leidžianti žaidėjui pasijusti lyg iš tikrųjų esant pačiame įvykių sūkurėje. Žaidimas prasideda kaip linksma, pusiau fantastinė istorija: kosminis erdvėlaivis žiūrovus skraidina būtent pro Panevėžį, kur staiga sugenda. Norint sutaisyti erdvėlaivį žaidėjai turi aplankyti miesto gamybos įmones ir rasti jose erdvėlaivio pataisymui reikalingų produktų. Tai bus ne tik informacinė ekskursija, bet ir smagus žaidimas“, – sako žaidimą kuriančios įmonės „Iron cat“ direktorius Paulius Juočeris.

Virtualios realybės žaidimo metu bus galima aplankyti tris Panevėžio miesto įmones. Žaidimo kūrėjai sako, kad ši pramoga turėtų trukti apie 20 minučių. Taip geriausiai išlaikomas žaidėjų dėmesys ir susidomėjimas. Lankydami konkrečiais įmones, žaidimo dalyviai sužinos įdomios ir vertingos informacijos apie pramonės reikšmę Panevėžio miesto ekonomikai, istorijai, įvaizdžiui ir gyventojų identiteto formavimuisi.

„Jau apsilankėme visose trijose įmonėse, aptarėme, kaip galėtų būti plėtojama virtualaus žaidimo eiga, kaip geriausiai galime atskleisti įmonių veiklą ir sudominti žaidėją. Dabar vyksta žaidimo scenarijaus kūrimo darbai. Norime, kad ši pramoga būtų ne tik informatyvi, bet ir įdomi kiekvienam žaidėjui“, – sako. P. Juočeris.

Žaidimą tikimasi baigti kurti iki 2022-ųjų vasaros. Planuojama, kad susidomėję gyventojai bei miesto svečiai išbandyti virtualios realybės kelionę galės Laisvės aikštėje įsikūrusioje Panevėžio plėtros agentūroje.

Skaitmeninis įrankis padės stebėti darbo rinką

Dar viena technologinė naujovė, kuri, tikimasi, dienos šviesą išvys pirmąjį šių metų pusmetį – unikalus skaitmeninis įrankis, skirtas prognozuoti darbo rinką. Panevėžio plėtros agentūros atliekamų Panevėžio regiono verslo aplinką analizuojančių studijų duomenimis, žmogiškųjų išteklių stoka yra vienas pagrindinių veiksnių, galinčių turėti neigiamos įtakos Panevėžio regiono pramonės įmonių atsparumui išoriniams rizikos veiksniams bei konkurencingumui ateityje.

Tinkamam šios problemos sprendimui reikalingi nuosekliai kaupiami duomenys, atspindintys esamus ir padedantys prognozuoti ateities darbo rinkos poreikius. Tam kuriama mašininio mokymosi algoritmu paremta duomenų rinkimo, apdorojimo ir modeliavimo sistema – „Sistemizuotas regiono darbo rinkos poreikių prognozės modelis“.

Panevėžio plėtros agentūros inicijuota priemonė bus naudinga karjeros specialistams, moksleiviams, profesinio ir aukštojo mokslo įstaigoms. Šią duomenų rinkimo, apdorojimo ir modeliavimo sistemą kuria įmonė UAB „Neurotechnology“, turinti ilgametę patirtį dirbtinio intelekto sprendimų taikymo srityje, o 2021 m. paskelbta Lietuvos „Metų dirbtinio intelekto įmone“.

Bendrovės ir Panevėžio plėtros agentūros kuriamas įrankis bus tikslus, o surinkti duomenys – ilgalaikiai. Tikimasi, kad įgyvendinus projektą bus galima daryti ilgalaikes, kiek įmanoma tikslesnes prognozes, kurios padės priimti ir regionui svarbius strateginius sprendimus – planuoti reikiamas perkvalifikavimo programas, kurti paskatas besirenkantiems regionui

aktualias studijų kryptis.

„Norint, kad prognozės būtų tikslios, turime surinkti kiek įmanoma daugiau darbo rinkai darančių įtaką duomenų. Jau esame pradėję rinkti reikalingą informaciją, taip pat ieškome sąsajų su kitais atvirais duomenimis. Tai bus tikrai galingas įrankis, kurio pagalba galėsime matyti darbo rinkos tendencijas ir prognozes įvairiais pjūviais, lyginti skirtingas specialybes pagal vietovę ir panašiai. Naudotojas turės tikrai daug galimybių pritaikyti šį įrankį savo poreikiams“, – UAB „Neurotechnology“ Technologijų inžinerijos skyriaus vedėjas Osvaldas Putkis.

Numatoma, kad skaitmeninis įrankis ateityje automatiškai rinks duomenis, juos tarpusavyje sies, analizuos jų istorinius pasikartojimus ir tokiu būdu galės pateikti vis naujas prognozes apie jų galimus pokyčius ateityje.

„Panevėžys yra pasirinkęs Pramonę 4.0 kryptį, todėl džiaugiamės, kad turime galimybę prisidėti prie to, kad mieste inovacijos būtų diegiamos ne tik versle, bet ir viešajame sektoriuje. Puiku, kad atsirado galimybė tokius inovatyvius sprendimus vystyti Panevėžyje, dėsime pastangas stiprinti bendradarbiavimą su pažangių technologijų kūrėjais, kad skaitmeniniai mieste būtų išbandomi ir pritaikomi vis dažniau, tokiu būdu efektyviau sprendžiant gyventojams ir verslui kylančius iššūkius“, – teigia Panevėžio plėtros agentūros direktorė Monika Miniotaitė.

Norint išsamiau susipažinti su Panevėžyje kuriamais „GovTech“ sprendimais, jų pristatymus galite rasti virtualių „GovTech Demo Days“ renginių įrašuose: [„GovTech Lab Lithuania“ Youtube kanale](#).

